

Zondag Cantate

Foto door Gea Hoven. Liedboeken opgeslagen op Paasliederen van gemeenteleden

Klein thuisviermoment door ds. Nelleke Eygenraam

Thuis, omdat de kerk gesloten is vanwege het coronavirus
Lutherse Gemeente, Zwolle zondag 10 mei 2020

Zondag Cantate

Stilte – kaars ontsteken

*Licht, straal hier in onze ogen,
Licht breek uit in duizendvoud,
Licht, kom ons met stralen tooien,
Ga ons voor van hand tot hand!*

Openingstekst

Die de morgen ontbood, en het licht hebt geroepen:
zegen ons ook met uw licht.

Psalm van de zondag: Psalm 98 'Zing voor de Heer een nieuw lied' (onberijmd of berijmd)

Kyriegebed: de tekst van Lied 299j eerste deel

Om de mensen en de dieren,
Om de honger en de dood,
Om de kleinen en de groten,
Al uw schepselen in nood,

Om een wereld zonder toekomst,
Om de macht die ons kleineert,
Roepen wij voor alle volken:
Kyrieleis, ontferm u, Heer.

Glorialied Liedboek 304

Zing van de Vader die in den beginne
De mensen schiep, de dieren en de dingen:
Hemel en aarde wil zijn naam bezingen:
Houd Hem in ere!

Zing van de Zoon, het licht voor onze ogen,
Bron van geluk voor wie Hem wil geloven:
Luister naar Hem het woord van alzo hoge:
Houd hem in ere!

Zing van de Geest, de adem van het leven,
Duurzame kracht die mensen wordt gegeven.
Waar wij ook gaan, wij hebben niets te vrezen:
Houd Hem in ere!

Lezing: Exodus 19 – zie ook het filmmoment op www.elkz.nl. bij het thuisviermoment van zondag 10 mei

Overdenking

Exodus 19 bepaalt ons bij de derde maand na de uittocht uit Egypte, op precies dezelfde dag van de maand. Opvallend: de tijd wordt gemarkeerd vanaf de bevrijding. Leven vanuit de bevrijding. Dat besef is op 4 en 5 mei opnieuw tot ons doorgedrongen bij het gedenken en vieren van 75 jaar vrijheid. Dit jaar op heel bijzondere en ingetogen wijze. In de avond van 6 mei hoorden we in de persconferentie van het kabinet hoe de 'coronamaatregelen' versoepeld worden. Onze vrijheid én verantwoordelijkheid worden voelbaar groter.

De bevrijde Israëlieten zijn aangekomen middenin de woestijn, bij de berg met zijn hoofd in de wolken, het voor ieders oog verborgen raakpunt tussen hemel en aarde.

Iedere berg dwingt respect af. Zijn machtige majesteit imponeert en is voor mensen minstens een maat te groot. Bergklimmers weten dat. Met een berg valt niet te spotten. Ook met God niet, die zich van een berg bedient om zich te manifesteren.

Het volk heeft zijn kamp opgeslagen tegenover de berg. Zij zullen de berg niet beklimmen. Alleen Mozes mag dat. Hij is de door God geroepene die het aankan. Hij heeft de stem van God leren verstaan en doorgeven. Hij kent ook de stem van het volk en weet die over te brengen. Mozes pendelt op en neer tussen de laagte en de hoogte. Hij vertolkt de woorden van God en de stem van het volk. Het bemiddelen is hem in het lijf gaan zitten. Mozes heeft met God leren omgaan.

'Hoe dorsten wij te weten wie Gij zijt', zo eindigt het lied 'Wat vrolijk over U geschreven staat' (LB 324).

Dorsten als dorst hebben en verlangen naar het lessen ervan. En ook dorsten als verleden tijd van durven.

Hoe dorsten wij te weten wie God is... God gaat ons te boven en te buiten.

Hoe dichtbij Hij mensen ook laat komen, en hoe zeer Hij contact zoekt...

God heeft ons mensen geschapen naar zijn beeld en gelijkenis. Wij zouden kunnen denken dat wij hem daardoor kennen, maar Hij is de Schepper en wij zijn schepselen. Hij kent ons en wij worden door hem gekend. Niet andersom. God onttrekt zich aan ons kennen.

God valt nooit met mij samen, maar blijft altijd tegenover mij, als een ander.

Tussen mij en de ander is een grens die ik nooit mag overschrijden. De ander is geen verlengstuk van mijn verlangen en denken, de ander is niet mijn bezit. Geen enkele ander.

Ik mag nóg zo'n persoonlijke relatie met iemand hebben... die relatie is pas werkelijkheid als zij wederzijds is. En daar ga ik niet over. Ik bedoel: dat is niet alleen mijn zaak. Dat is evenzeer een zaak van die ander.

Het is de ander die mij doet leven, die mij liefheeft en die ik liefheb, met wie en voor wie ik er wil zijn. Samen. Wij. Maar die intimiteit bereik ik nooit met de gans Andere, met God. Daar dorst ik ook niet naar. Dat durf ik niet eens.

En toch... aan de voet van de berg is die Ander dichtbij, bijna binnen handbereik... Tot hiertoe heeft de Heer hen geholpen. Als op adelaarsvleugels heeft Hij hen naar deze plaats gebracht. Hier, aan de voet van de berg, komen zij tot hun bestemming: geen slaven meer, maar om als priesters te zijn, geheiligd - dat wil zeggen: apart gezet - om te dienen. Dat is het waarvoor Mozes steeds in Gods naam had gepleit bij de farao: niet zwoegen en sloven voor de farao, maar God dienen.

Dienen is wat anders dan sloven. Het is voor anderen in willen staan, verantwoordelijkheid dragen, de minste durven zijn.

'Ja, dat zullen wij doen!', zegt het volk tegen Mozes. In de woorden van Mozes horen zij het spreken van de levende God.

Om zijn woorden kracht bij te zetten zegt God tegen Mozes dat hij zal neerdalen. Niet open en bloot, maar omhuld door een dichte wolk. Zo zal God zich laten zien en horen, zich openbaren.

Op die openbaring van God moet het volk zich zorgvuldig voorbereiden. Er is opperste concentratie voor nodig. Niemand mag zich ergens door laten afleiden. Maar dat betekent niet dat ook maar iemand weet hoe het zal zijn.

Niemand beheerst het om op eigen kracht en ongenodigd door te dringen tot in de kern. Zelfs Mozes niet.

Want waar de hemel de aarde werkelijk raakt ontstaat een heftige reactie. Daar komt een ondraaglijke energie vrij. Tegen die kracht neemt God zijn mensen in bescherming.

Aan de veilige kant van de grens, onderaan de berg, ervaart Israël hoe God zich openbaart. Op de derde dag gebeurt dat.

Nooit eerder is Gods nabijheid zo voelbaar geweest. Alles is ervan doortrokken: hemel en aarde, de berg en de lucht... Ook het volk staat te trillen op zijn benen. De intense ervaring van de nabijheid van de Ander, die voelbare maar niet grijpbare intimiteit maakt geweldig veel energie los. Het is een kostbaar moment. En ook heel kwetsbaar.

Hoe dichtbij mag je komen? Welke grens tussen een ander en mijzelf heb ik te eerbiedigen? In de 'anderhalve meter samenleving' ervaar ik het aan den lijve. Een hartelijke begroeting, een troostende omarming, een bemoedigende aanraking: de eigen verantwoordelijkheid tegenover de ander is groot. Misschien begin ik er iets van te begrijpen wat het betekent als God zegt 'Een koninkrijk van priesters, een heilig volk zul je zijn'. Het is tijd om te wennen aan 'het nieuwe normaal'.

Toen Mozes de berg beklom kreeg hij aanwijzingen om het volk te behoeden voor ontsporingen. Hij moest een grens trekken. Wie die grens zou veronachtzamen en de berg zelfs maar zou aanraken zou het niet overleven... Het is niet de berg zelf, die geladen is met een dodelijke kracht. Het is de gemeenschap van het volk die het vonnis voltrekt. Ik zie het als een van de leerervaringen in de huidige 'corona-tijd'. De samenleving, het welzijn van allen, raakt immers beschadigd als ook maar iemand de grens overschrijdt en iemand besmet.

Weten waar de grens ligt en toch nabijheid ervaren; deze samenlevingskunst is iets om ons de komende tijd in te gaan bekwamen.

Liedboek 324 'Wat vrolijk over U geschreven staat'

Wat vrolijk over U geschreven staat:

Dat Gij zijt de gloed van al wat leeft,

De ziel die vonkt of als een brand uitslaat,

De adembron die ons te drinken geeft.

Wat vurig staat geschreven: dat Gij komt
'redden wat verloren is', dat woord,
Dat Gij het hart hebt, ogen, dat Gij hoort,
'Ik zal er zijn', zonsopgang, nieuw verbonden.

Dat hoge woord, geschreven wit op zwart,
Trouw van trouw, hoe heeft het ons bevrijd,
Beschaamd, vervoerd, getroost, dan weer getart.
Hoe dorsten wij te weten wie gij zijt.

Gebeden

Wij danken U, God, voor grenzen die heilzaam zijn
die mensen behoeden voor elkaars bezitterigheid en ieders integriteit
bewaren.

Wij bidden voor situaties waar die grenzen genegeerd worden
en zo het samenleven bedreigd wordt.

Niemand heeft zomaar toegang tot U God, en dat is goed.

Wij hoeven niet Uzelf in onze handen te hebben,
alleen uw Woord is ons genoeg.

Uw Woord waardoor wij weten van uw volk en van Jezus Christus.
Geef dat wij vandaag en de dagen die komen uw woorden verstaan
om ernaar te leven.

Na het vieren en gedenken van 75 jaar vrijheid
bidden wij om geestkracht, vreugde en zorgvuldigheid in het omgaan
met onze vrijheid,
wij bidden voor mensen in het onderwijs en de kinderopvang, voor
scholieren en hun ouders, voor ieder die werkzaam is in
contactberoepen ...

Om hoop en vertrouwen bidden wij voor wie zich nog steeds beperkt
voelen en allen die lijden onder de corona maatregelen.

... Persoonlijke gebeden...

... Voorbeden vanuit de gemeente...

Liedboek 655 'Zing voor de Heer een nieuw gezang'

Zing voor de Heer een nieuw gezang!
Hij laaft u heel uw leven lang
Met water uit de harde steen.
Het is vol wonderen om u heen.

Hij gaat u voor in wolk en vuur,
Gunt aan uw leven rust en duur
En geeft het zin en samenhang.
Zing dan de heer een nieuw gezang!

Een lied van uw verwondering
Dat nog uw naam niet onderging,
Maar weer opnieuw geboren is
Uit water en uit duisternis.

De hand van God doet in de tijd
Tekenen van gerechtigheid.
De Geest des Heren vuurt ons aan
De heilige tekens te verstaan.

Wij zullen naar zijn land geleid
Doorleven tot in eeuwigheid
En zingen bij zijn wederkeer
Een nieuwe gezang voor God de Heer.

Zegenbede

Zegen ons behoed ons,
Doe lichten over ons uw aangezicht
En wees ons genadig.

Zegen ons en behoed ons,
Doe lichten over ons uw aangezicht
En geef ons vrede.